

SŁOWO KUJAWSKIE

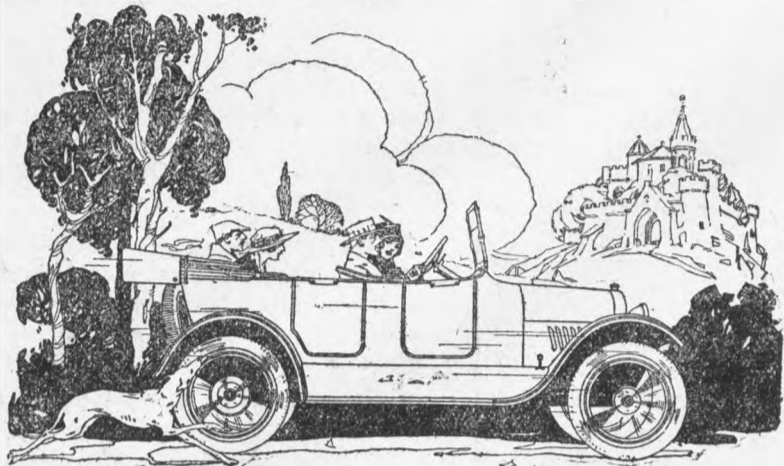
Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.
Toruń

Prenumerata na miejscu mk. 12.500, na prow. mk. 14,375. Za odnośnienie do domu doliczają 1500 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. pierwsza strona 450 mk., druga i trzecia 350 mk., czwarta 8-linowa 150 mk. Ogł. drobne po 200 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najmn. ogł. 2000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosz. by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIELI I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

SAMOCCHODY OSOBOWE **JEDYNE NA NASZE DROGI!** **SAMOCCHODY CIĘŻAROWE**
FORD Najtańsze w użyciu! **FORD**

Z ładnym nadwoziem, nowego modelu 1923 roku, elektrycznym uruchamiaczem, stałym, silnym światłem elektrycznym, donośnym a dźwięcznym sygnałem, na kołach o zdejmowanych obręczach.

Ceny znacznie niższe!

Ceny części zamiennych również niższe od 40-50%.

Samochody i części zamienne stale na składzie.

Włocławskie Warsztaty Mechaniczno-Samochodowe
JÓZEF SKROBECKI
WŁOCŁAWEK, Biskupia 9 (dom własny).

Elabor Sp. Akc. Handl.-Przem.
Przedstawicielstwo Firmy:
Ł. J. Borkowski w Warszawie.

W nowo utworzonym składzie wódek
POD FIRMĄ

KUJAWIAK

ul. Maślana (Szeroka) 5 we Włocławku
najtaniej można nabyć

WÓDKI, LIKIERY, RUMY, KONIAKI,
MIÓD, PORTER, PIWO
ORAZ WSZYSTKIE GATUNKI WIN.

Kwiaciarnia „Wiosna”
przeniesiona Brzeska № 17, dom Mielkiego. Ogromny wybór kwitnących doniczkowych bzów, róż, azalii i in. Przyjmują się obywatelskie bukiety, wieniec, kosze i wogóle wszelkie roboty w zakresie kwiaciarnictwa wchodzące. Wykonanie artystyczne. Ceny bezkonkurencyjne.

Potrzebny od zaraz
zdolny buchalter
Oferty pod: Bank Kwilecki, Potocki i Ska, Nowy Rynek 10.

Salon Mód
Leokadii Urbańskiej

zaopatrzone w duży wybór kapeluszy najnowszych fasonów, wykonuje z własnych i powierzonych materiałów.

Ceny b. przystępne.
Włocławek, ul. Kilińskiego 12.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.

Towarzystwo Zjednoczonej Żeglugi Polskiej S. A.
podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 26 maja r. b. zostanie uruchomiona specjalna pospieszna linja towarowo-holownicza dla przewozu towarów, poczynając od 100 kg., do wszystkich punktów na przestrzeni

Gdańsk -- Warszawa i z powrotem.

Bliższych szczegółów udziela Agentura T-wa w Włocławku, ul. Zamcza Nr. 6, telefon Nr. 158.

CEGIELNIA ZAZAMCZE
Heide, Bracia Szulc i S-ka
POLECA
CEGLĘ
selykatową (białą).
Kantor przy fabryce w Zazamczu pod Włocławkiem.

Adamski Feliks
starszy felczer, były szpitala św. Łazarza, wenerycznego. Przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska № 13.

Na straży polskich placówek.
Dzięki kilku ludziom dobrej woli uratowano parę miesięcy temu placówkę polską, która już zdążyła być przejść w ręce żydowskie.
Placówką tą jest Kujawska fabryka powozów i bryczek w Włocławku,

należąca do polaka amerykańnika p. Dobrosielskiego, który założywszy ją w warunkach nienormalnych, w jakich obecnie rozwija się nasz przemysł, nie mógł dać sobie rady z jej prowadzeniem, a nie znalazłszy kupca-chrześcijanina, zmuszony był sprzedać ją żydowi, jak również wydzierżawić mu zabudowania fabryczne.
Fabryka p. Dobrosielskiego nie posiada w okolicy konkurenta, zrozumiałem więc było gorące zainteresowanie się wydzierżawieniem jej przez żydów miejscowych, którzy starali się usilnie to, by p. Dobrosielski nie tylko wydzierżawił lecz sprzedał im swą nieruchomości fabryczną przy ul. Chopin'a. W celu tym zebrano doraźnie wśród kupców i przemysłowców — żydów potrzebny fundusz w ilości kilku tysięcy dolarów.
Udaremnienie tych planów i przejście fabryki w ręce polskie kosztowało sporo zachodu, cel jednak osiągnięto, a społeczeństwo miejscowe przyjęło ten fakt z wielkim uznaniem, jako czyn prawdziwie obywatelski (mam tu na myśli liczne podziękowania, składane mi pod adresem mego męża).
Po za członkami-założycielami, którzy stanęli do aktu rejentalnego i złożyli potrzebny fundusz na kupno warsztatów (p. Gutowski 50%, Z.

DACHÓWKĘ pięknie wypaloną, pierwszej i drugiej klasy, mianowicie: Karpiówkę, falcówkę, mniach-mniszkę,
CEGLĘ MASZYNOWĄ,
WAPNO, CEMENT
I TRZCINĘ SUFITOWĄ
 POLECA: **JAN KLĄBECKI** Brzeska 8
 WŁOCŁAWEK

Urbańska 25% i p. R. Ludwik 25%), cały szereg obywateli miejscowych zadeklarował większe i mniejsze udziały w sumie 60 milionów, aby fabrykę zapatrzyć w surowce, by bez przerwy mogła być czynną i nadal dawać pracę zatrudnionym w niej rzemieślnikom. Zaledwie jednak od spisania aktu upłynęło parę dni — już polski słomiany zapal zgasł, kapitaliści, którzy zadeklarowali swoje udziały, zawiedli, a to z tej racji, że zdążyli dla swych kapitałów znaleźć bądź inną lokatę, bądź też większe i szybsze oprocentowanie, którego nowotworząca się placówka zapewnić im nie mogła.

Założycielom, niepopartym finansowo przez społeczeństwo (bo za uznanie i szczerze życzenia nie da się surowca nabyć), usunął się grunt pod nogami, fabryka powozów, jedyna na okolicę, z konieczności musiała stanąć, ludzie znaleźli się bez pracy.

Kapitałowi włożonemu przez członków-założycieli nic nie grozi, jest on dobrze ulokowany, nie chodzi więc tu o nich, czyż jednak wolno nad tym faktem, że „fabryka stanęła” przejść do porządku dziennego, czy wolno ręce założyć i stać się uragowiskiem dla tych, którzy dla opanowania tej placówki, nie zawahali się złożyć natychmiast funduszu potrzebnego do kupna fabryki. Czy stałe będziemy tylko poprzestawali na okrzykach wiecowych „precz z żydami” i przesyłaniu rezolucji w sprawie „numerus clausus” czy nie czas nareszcie przejść do czynów?

Pieniądzy nie brak ani w mieście ani na wsi, każdy, kto nie żyje nad stan, szuka lokaty dla swych oszczędności, choćby dla tego, by je uchronić od dewaluacji. Czy nie znajdują się tacy, którzy stawiają sobie za obowiązek moralny prowadzić dalej dzieło zaczęte, na zyski zaś zechcą cierpliwie poczekać — opłaciliby im się to sownie. Nie chcą myśleć, że są tacy co pomoc mogą, ale nie chcą, gdyż gorączka prędkiego wzbogacenia się zabiła w nich poczucie obowiązku obywatelskiego. Wierzę, że tak źle u nas jeszcze nie jest, wierzę i mam nadzieję, że się nie zawiodę.

Zofja Urbańska.

Ze zjazdu śpiewaczego w Toruniu.

Dnia 20-go i 21-go maja podczas Zielonych Świąt odbył się w Toruniu pierwszy zjazd pomorskiego Związku kół śpiewackich, w którym to zjeździe brał udział i wrocławski chór katedralny z p. prof. Bojakowskim na czele. Na zjazd przybyło z różnych stron Pomorza trzydzieści cztery chóry, w liczbie około trzech tysięcy osób. Aczkolwiek był to zjazd wyjątkowo prawie dzielnicowy chórów pomorskich, pomiędzy którymi wybitne miejsce pod względem ześpiewania się, doboru głosów i artystycznego kierownictwa zajęły takie chóry jak: »Lutnia« Toruńska pod kierunkiem prof. Pięty, »Lutnia« z Wejherowa pod kier. p. Pankówny, i »Lutnia« z Wąbrzeźna pod kier. p. A. Reiskego. Zaproszony jako gość, wrocławski chór katedralny podczas wy-

stępu swego na konkursie dowiódł, że stoi na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Dowodem tego jest otrzymanie 101 punktów przy najwyższej ilości 130 zdobytych przez Lutnię Warszawską. Zasługę tak zaszczytnego wyniku konkursu przypisać należy prof. Bojakowskiemu, którego usilna praca i nadzwyczaj umiejętne kierownictwo, doprowadziły chór katedralny do tak bajecznych rezultatów. Z uznaniem podkreślić należy inicjatywę urzędzenia w Toruniu tego rodzaju zjazdu, ze względu na wpływ jaki wywrze w przyszłości na rozwój pieśni polskiej, gdyż przez szlachetną i godziwą rywalizację chórów, wzbudzi zainteresowanie w coraz szerszych warstwach społeczeństwa. Ciekawych szczegółów zjazdu, odsyłamy do 115 N. Słowa Pomorskiego. Wyszukując tak dobrych rezultatów ze zjazdu w Toruniu, życzymy p. prof. Bojakowskiemu, ażeby na przyszłym zjeździe śpiewackim, odbyć się mającym za rok w Poznaniu, zdobył wraz z chórem palmę pierwszeństwa, jaka mu się słuszenie należy.

W. Niewiński.

Zgon prof. Orzęckiego.

Prof. Roman Orzęcki, ofiara wybuchu bomby na uniwersytecie warszawskim, zmarł w piątek o godz. 10 m. 30 rano w szpitalu św. Rocha. Śmierć nastąpiła wskutek znacznego upływu krwi, spowodowanego oberwaniem siłą wybuchu obydwu stóp ponad kostkami. Przy lożu umierającego, który do ostatnich chwil był przytomny, czuwali lekarze szpitala, żona i syn.

Zmarły prof. Orzęcki dopiero niedawno po wieloletniej tułaczce po Rosji powrócił do kraju. Studja ukończył w Rosji. Z początku był docentem ekonomii społecznej w uniwersytecie odeskim, następnie profesorem uniwersytetu w Petersburgu, Liceum Prawnego w Jarosławiu, uniwersytetu w Charkowie. Ostatnio przebywał w Moskwie. S. p. prof. Orzęcki napisał wiele dzieł z zakresu teorii statystyki. Był to bezsprzecznie obok prof. Bortkiewicza, przebywającego w Berlinie, najwybitniejszy uczonej polski w tej dziedzinie. Zgon prof. Orzęckiego jest dla nauki polskiej niepowetowaną stratą.

Dążeniem ostatnich lat s. p. prof. Orzęckiego było powrócić do kraju i tutaj służyć Polsce swoją wiedzą. Po inauguracyjnym wykładzie, jaki miał w kwietniu na wydziale prawnym Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie objął katedrę statystyki, odezwał się prof. Orzęcki do zgromadzonych profesorów, którzy go kołem otoczyli, dziękując mu za świetny wykład:

— Dziś nam najszcześniejszy dzień w moim życiu, bom wykladał w polskim uniwersytecie dla Polaków.

Zmarły osierocił żonę, Annę, córkę, Halinę i syna Michała, naczelnika wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Min. Spr. Wewnętrznych, prof. uniwersytetu lubelskiego.

Tydzień Harcerski.

Dnia 27 b. m. rozpoczyna się cykl zawodów sportowych (z programu Tygodnia Harcerskiego), biegiem zastawnym z Lipna do Włocławka. Biegi tego rodzaju zagranicą są rozgrywane bardzo często u nas zaś jeszcze przed wojną bieg podobny odbył się ze Lwowa do Krakowa (360 km). O ile zgłoszone drużyny dopiszą, to do biegu staną następujące sztafety: 1) 14 p. p., 2) Gimn. Państw. we Włocławku, 3) Hutiec Harcerski z Lipna i 4) Hutiec Harcerski z Włocławka. Każda ze sztafet składa się z 44 biegaczy, z których każdy ma do przebycia przestrzeń 500 mtr. Długość biegu 22 klm. Początek biegu w Lipnie o godz. 4-ej; koniec (meta) na moście po stronie Włocławka, gdzie spodziewane jest przybycie zwycięskiej sztafety około godz. 5 min. 15.

Łaskawy współudział w biegu przyobiecało miejscowe Towarzystwo Kolarzy, których członkowie będą pełnić funkcje sędziów kontrolnych przy zmianie sztafet i będą towarzyszyć biegnącym na całej przestrzeni z Lipna do Włocławka. Osoby interesujące się tym biegiem, a posiadające do swej dyspozycji środki lokomocji i chcące obserwować bieg na całej przestrzeni proszone są o zgłoszenie się dnia 27 b. m. o godz. 2-ej (14-tej) u Kierownika biegu na ulicy Gdańskiej, z podaniem rodzaju środka lokomocji, (rower, konno, powoz, automobil).

Rozwożenie biegaczy na wyznaczone im stanowiska rozpocznie się o godz. 2-giej autowozem towarowym.

* * *

W ostatniej chwili wpłynęło zgłoszenie ucznia tutejszego gimnazjum Kurowskiego, który przetrzeźni z Lipna do Włocławka przebiegnie sam z 30-to minutowym wyrównaniem, wskutek czego bieg winien jeszcze bardziej zyskać na zainteresowaniu. (n)

Co niesie dzień?

MAJ
 27
 NIEDZIELA

Dziś: 1 po S. Św. Trójcy. Bedy.
 Słow.: Rusława
 Jutro: Augustyna b. w. Wschód słońca o g. 3.41
 Zachód o g. 19.33
 Wsch. księżycy o g. 16.
 Zachód o g. 2.20

Ze Związku Lud.-Narodowego. Dzisiaj o godz. 8 ej wiecz. w sali „Polonji”, przy ul. Gęsiej odbędzie się wiec poselski, na którym przemawiać będą: Senator p. K. Grützmacher, poseł K. Wierczak i poseł St. Sacha. Wejście tylko za biletami, które dziś można nabywać w Sekretariacie Okręgowym ul. Kaliska № 1, od godz. 12-ej do 2-ej po poł. Przy wejściu bilety wydawane nie będą.

Fantowa loteria na budowę kościoła odbędzie się w dn. 17 czerwca. Zbieranie fantów po domach we Włocławku ma się ku końcowi, już tylko kilka ulic zostało do obejścia w najbliższych dniach panie kwestarki odwiedzą mieszkańców tych ulic z prośbą o fanty.

„Zdrowisko Siarczane Wieniec”. W d. 25 maja b. r. w sali T-wa Krajoznawczego odbyło się ogólne zebranie członków S-ki „Zdrowisko Siarczane Wieniec”, na którym zapadła uchwała uruchomienia już w bieżącym sezonie zakładu kąpielowego S-ki. Dla przyspieszenia rozpoczętych robót budowlanych udzia-

lowcy zobowiązali się wpłacić do 1 czerwca potrzebną sumę.

Wartość wkładów w markach będzie obliczona w złotych polsk. według każdorazowego urzędowego kursu.

Wpłaty przyjmuje Bank Kujawski.

Jednodniowa wycieczka do Płocka. W d. dzisiejszym Kuj. Stow. Techników urządza wycieczkę do Płocka. Wyjazd statkiem o g. 5 i pół r. Koszt wycieczki tam i z powrotem 33.000 mk.

Z Harcerstwa.

Zbiórka hufca męskiego. Sobota, 26 b. m. zbiórka o godz. 20 m. 30 na boisku Gimn. Państw. męskiego. Godz. 21 pochód przez miasto z pochodniami.

Niedziela, 27 b. m. zbiórka w komplecie o godz. 6 min. 30 na boisku 14 p. p. Godz. 14 zbiórka przed lokalem Komendy. Bieg Lipno—Włocławek.

Poniedziałek, 28 b. m. zbiórka o g. 8 na boisku Gimn. Państw. męskiego z narzędziami. Przemarsz na cmentarz stary. Praca nad uporządkowaniem cmentarza.

Hufiec żeński. Poniedziałek zbiórka z narzędziami o godz. 8 przed lokalem Komendy żeńskiej. Podział na dwie drużyny. Przemarsz na cmentarz wojskowy i ubogich na Dziadowie dla ich uporządkowania.

Z Rady Miejskiej. Prezydium R. M. zawiadamia pp. radnych i członków Magistratu o mającym się odbyć posiedzeniu we wtorek d. 29 bm. o godz. 8 wiecz. w sali Magistratu.

Sprostowanie. W artykule „O duszę narodu”, umieszczonym w Słowie z d. 24 maja mylnie wydrukowano nazwiska. Powinno być zamiast: Feliks Łęczkowski — Sęczkowski i H. Więckowski zamiast; A. Więckowski.

Egzaminy dojrzałości w gimnazjum Państwowym Żeńskim im. M. Konopnickiej. Egzaminy dojrzałości w Gimnazjum Państwowym im. M. Konopnickiej odbyły się w tym roku bez delegata Kuratorjum pod przewodnictwem Kierowniczką Z. Degen-Słórskiej. Egzaminy piśmienne trwały od 14 do 18 maja włącznie, egzaminy ustne dnia 22/V i 23/V. Z 19 abiturjentek dopuszczonych do egzaminów dojrzałości, zdało maturę 17, a mianowicie: pp. J. Gniazdowska, J. Grabowska, Z. Hajdówna, A. Lindówna, H. Lichtenstein, S. Lewinówna, M. Majerowiczówna, A. Mazurowska, B. Princówna, Z. Radzikowska, H. Szyrkerówna, E. Sztokmarówna, S. Sztokmarówna, M. Tyszkiewiczówna, Z. Walterówna, Z. Wiczorkówna, S. Zemanówna.

Ze względu na mylnie wydrukowanie dwóch nazwisk podajemy niniejszą listę powtórnie.

Nowe rozporządzenie. W najbliższym czasie ukaże się rozporządzenie min. skarbu, normujące detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych z fabryk rządowych w ten sposób, że każdy sklep tytoniowy będzie musiał obowiązkowo posiadać wyroby rządowych fabryk tytoniu. Prócz tego dozwolona będzie sprzedaż papierosów i cygar z fabryk rządowych na sztuki.

Nowa fala drożyzny. W ostatnich czasach daje się zauważyć nowa fala drożyzny. Niektóre artykuły, a zwłaszcza odzież, meble, sprzęty domowe idą stale w górę.

Drogie wpisy. Wiele rodzin uskarża się, że nie będą mogły po wakacjach posyłać dzieci do szkół prywatnych z powodu bardzo wysokiej opłaty wpisowej. Do szkół państwowych, których na terenach b. Kongresówki w porównaniu z Małopolską jest bardzo mało, jest trudno się do-

Skład Win, towarów kolonialnych i delikatesów

J. GORZENSKI

ul. 3-go Maja Nr. 37
 telef. Nr. 8

stać. Szkolnictwo prywatne przechodzi poważny kryzys.

Sprawozdanie Poselskie. Dziś w lokalu Stowarz. Robotn. Chrześc. przy ul. Maślanej Nr. 2 o godz. 5 pp. poseł adw. T. Błażejewicz wygłosi odczyt na temat „stanowisko Chrześc. Demokracji w ostatnich wypadkach politycznych“.

Zarząd stronnictwa uprzejmie prosi członków o punktualne przybycie i przy wejściu opłacanie należnych składek. Jednocześnie przy wejściu będą u p. Skarbnika nieodebrane jeszcze legitymacje. Również uprasza się członków Chrześc. Związków Zawod. i Stowarzysz. o przybycie na odczyt.

Loterja na pałac biskupi. Księgarnia Powszechna otrzymała w dal szym ciągu losy loteryjne na budowę pałacu biskupiego. Loterja na pałac biskupi będzie korzystną okazją wygrania okazałej sumy w dniu 10 września. Kupujemy losy!

Powitanie wycieczki poznańskiej. W dniu wczorajszym przybyła na przystań wiślana o g. 9 r. orkiestra uczniowska gimn. państwowego pod kierownictwem prof. Niwińskiego, aby powitać wycieczkę młodzieży poznańskiej, przybywającą do naszego miasta statkiem z Płocka. W chwili gdy statek zawiał do przystani, orkiestra zagrała marsza. Zgromadzona na pokładzie młodzież uniwersytecka i gimnazjalna pod kierownictwem swoich profesorów, powiewając czapkami, witała radośnie swych kolegów wrocławskich. Młodzież gimnazjum państwowego na czele z profesorem Maciejewskim przeprowadziła przy dźwiękach muzyki swych kolegów przez miasto, zajmując się gościnnie. W godzinach popołudniowych wycieczka poznańska zwiedziła katedrę, tudzież muzeum i bibliotekę seminaryjską. Objaśnień udzielał ks. kan. Gruchalski.

Hojna ofiara. Bank Kujawski przeznaczył na cele dobroczynne 2.700.000 mk. Za tę ofiarę będzie wdzięcznych Bankowi Kujawskiemu wiele instytucji.

Jak się przekręca fakty. We środę ubiegłą, jak już donosiliśmy, wybuchła bomba, podłożona przez niewykrytych zbrodniarzy pod drzwi, wiodące do administracji „Rzeczypospolitej“ w Warszawie. Jest to fakt niezbity i wszystkie pisma bez różnicy poglądów podały go jednoznacznie. Jeden tylko „Kurjer Poranny“ przekręca fakt i robi przypuszczenie, że bomba była podłożona pod redakcję „Kurjera Polskiego“, znajdującą się w tym samym domu.

Kurjer Polski jest pismem lewicowym. Kurjerowi Porannemu chodzi o to, aby wmówić w czytelników, że bomba została podłożona pod Kurjer Polski, a więc sprawcami tej zbrodni muszą być narodowcy. Takich metod stale używa w pisaniu Kurjer Poranny.

Obniżenie podatku od węgla. 48 N Dziennika Ustaw zawiera ogłoszenie w sprawie ujednostajnienia opodatkowania węgla na całym obszarze Rzeczypospolitej i zarazem niżenia podatku od węgla górnośląskiego. Może teraz ustalać się ceny na węgiel i nie będzie tak wielkich różnic pomiędzy węglem górnośląskim a dąbrowieckim. Jedynie jakość węgla powinna stanowić różnicę w cenie.

Ruch budowlany. Pomimo wielkiej drożyzny ruch budowlany rozwija się dość pomyślnie. Obecnie znajduje się w budowie około 10 gmachów. Dowiadujemy się, że sprawa budowy gmachu dla Sądu Okręgowego znajduje się na dobrej drodze. Obok pozostałego zasłku rządowego, z pomocą

przychodzi miasto i sejmiki powiatów należących do okręgu, na który rozciąga się Sąd. Prezes sądu, p. Nowca, czyni gorliwe zabiegi, aby przyspieszyć tak bardzo potrzebną budowę. Projektowany jest wielki gmach, w którym znajdzie pomieszczenie także prokuratura i hipoteka.

Na pl. Kopernika. Roboty niwelacyjne na placu Kopernika prowadzone są w pełnym toku. Niwelacja wymaga bardzo poważnych robót, pociągając znaczne koszty. Po doprowadzeniu do końca zakreszonych planów, pl. Kopernika zyska wielką ozdobę w nowym skwerze.

Brak chodnika. Przed katedrą naprzeciwko dzwonnicy jest zupełnie zniszczony chodnik. Przypuszczamy że jednocześnie z regulacją placu Kopernika, która się obecnie odbywa i chodnik w tem bardzo uczęszczanym miejscu zostanie naprawiony. Chodnik ten będzie się łączył z chodnikiem, który Magistrat ułoży obok nowego skweru.

„Bojkot Cz. Krzyża“. W związku z notatką pod pow. tytułem, umieszczonej wczoraj w naszym piśmie, przybył do redakcji p. Grabowski i zapewnił nas, że nigdy nie bojkotował Cz. Krzyża. Ocenia znaczenie tej instytucji i zawsze ją popierał. Miarodajne wyjaśnienie co do zarzutów pod adresem firmy „Buszewska—Grabowski“ poda Stowarzyszenie Kupców Polskich. P. Grabowski nigdy nie odmawia ofiar na cele użyteczności publicznej. Zwracając uwagę Sz. pp. kwestarom, aby się udały do Stowarzyszenia Kupców, miał na względzie złożenie ofiary na Cz. K. w Stowarzyszeniu. Jak z tego wynika, całe zajęcie było przykrem nieporozumieniem.

Nowe znaczki. Już się ukazały w obiegu nowe znaczki pocztowe po 1.000 mk. Znaczki mają podobieństwo do znaczków 100 markowych.

Mężobójczyni. Zamieszkała w Tomisławicach pow. Nieszawskiego, niejaka Sosnowska, żona dróżnika, w dniu 24 maja dokonała mężobójstwa za pomocą topora.

Wyrodna matka. W nocy z 23 na 24 b. m. 40 letnia Marija Lewandowska, zam. przy ul. Ceglanej powiła dziecko, które zakopała na polach słodowskich.

Amatorzy kur. P. Muchowiczowi, planiście — ogrodnikowi mieszkaniu skradziono dwie rasowe kury.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 26 V.

Dolar	51.500
Funt angielski	242.750
Frank francuski	3.440
Marka niemiecka	0.96
Korona czeska	1.560
Frank szwajcarski	9.350
Korony austriackie (100)	74.00

TELEGRAMY.

Poincaré pod adresem Niemiec. Francja najwierniejszą przyjaciółką pokoju.

PARYŻ 25. 5. Na wczorajszym posiedzeniu Izby po dłuższej mowie socjalisty Auriol'a w sprawie odszkodowań zabrał głos Poincaré, który podkreślił m. in. co następuje:

Niemcy wciąż jeszcze żywią zamiary odwetowe wobec Francji.

W Zagłębiu Ruhry z Francją w zupełności idzie Belgia a częściowo również Włochy. (Żywe oklaski). Nieprawdziwy jest zarzut, jakoby obsadzenie Zagłębia Ruhry było przeprowadzone brutalnie. Wszystkie zajścia były wynikiem podżegań berlińskich, które szły w kierunku zorganizowania oporu. Francja może czekać spokojnie dopóki Niemcy nie zdecydują się spełnić zobowiązań. Gdyby zaś Niemcy chcieli nadal zwlekać, wówczas Francja nie powstrzyma się od dalszych zarządzeń przymusowych. (Żywe oklaski). Nowe propozycje niemieckie, jakie już dzisiaj są zapowiadane, mogą tylko wówczas być przychylnie przyjęte, jeżeli będą rozsądne. Opór Niemiec przeciw wypełnianiu zobowiązań grozi im katastrofą. Jeżeli Niemcy pragną jej, Francja może zupełnie spokojnie czekać w Zagłębiu Ruhry nawet bardzo długo. Jedynym celem Francji jest uzyskanie odszkodowań, które jej się słusznie należą. Powinny nareszcie ustać świadome kłamstwa o imperialistycznych zamiarach Francji. (Burzliwe oklaski). Francja jest najwierniejszą przyjaciółką pokoju, lecz słowo „pokój“ straciłoby zupełnie swoje istotne znaczenie, gdyby część tego wyrazu została bezczelnie naruszona przy obojętności całego świata.

Burzliwe i długotrwałe oklaski były odpowiedzią na mocne słowa Poincarégo. Następnie posiedzenie odroczone do dnia dzisiejszego. Dziś w dalszym ciągu rozprawa w sprawie Zagłębia Ruhry.

Odwet za Worowskiego. Prześladowanie obywateli szwajcarskich w Rosji.

LONDYN, 24 maja. — Pisma tuższe donoszą z Moskwy, że w związku z zamordowaniem Worowskiego nastąpiły aresztowania obywateli szwajcarskich w Moskwie, w Petersburgu i na Ukrainie. W Petersburgu komuniści zdemolowali sklepy obywateli szwajcarskich, w Odesie raniono trzech Szwajcarów. Rada Komisarzy Ludowych wydała rozporządzenie zabraniające udzielania obywatelom szwajcarskim wiz paszportowych na wyjazd i przyjazd.

O stosunki Angielsko-Rosyjskie.

Ustępstwa rządu sowieckiego.

LONDYN, 24. 5. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych odbyły się wczoraj popołudniu narady między Lordem Curzonem i Krasinem, który przedłożył odpowiedź Rządu Sowieckiego. Rozmowa była ściśle poufna. O przebiegu jej nie wydano żadnego komunikatu.

Moskiewski sprawozdawca „Manchester Guardian“ dowiaduje się, iż Rząd Sowiecki w odpowiedzi swej poczynił bardzo ważne ustępstwa we wszystkich kierunkach, powtarzając jednak, że niemożliwe jest uregulowanie sprawy różnicy między prawidłową polityką i prawidłową propagandą na Wschodzie. Dla należytego rozważenia tej sprawy powinny się odbyć osobne rokowania angielsko-rosyjskie. Do rokowań tych Krasin nie jest upoważniony, lecz Rząd Sowiecki gotów jest wydelegować w tej sprawie Cziczierina. Odpowiedź rosyjska ma dalej podkreślić, że Rządowi Sowieckim zależy na utrzymaniu przyjaznych stosunków z Anglią więcej, aniżeli na jakiegokolwiek innej konieczności politycznej. Z tego też powodu Rząd Sowiecki jest skłonny do jaknajdalej idących ustępstw.

Rozruchy komunistyczne nad Ruhrą.

BERLIN, 26. 5. — (A. W.) Prezydium policji w Gelsenkirchen znajduje się w rękach powstańców, zaś w poszczególnych dzielnicach miasta magazyny i składy żywnościowe zostały splądrowane. Komuniści sami przeciwstawiają się tego rodzaju ekscesom, zmuszając natomiast kupców do obniżania cen. W Gelsenkirchen i okolicy strajk szerzy się dalej i obecnie ma charakter strajku generalnego. Powstańcy urządzili dzisiaj oblawę na członków Selbstschutzu, przyczem nie obyło się bez krwawych starć. Ogólna liczba zabitych wynosi dotychczas 10 osób, ciężko rannych zaś przeszło 80. Komuniści żądają utworzenia organizacji mającej przywrócić porządek i bezpieczeństwo publiczne. Jednakże dotychczasowe pertraktacje w tym przedmiocie nie dały żadnych wyników.

W Dortmundzie i Bochum rozruchy trwają w dalszym ciągu. Liczba ofiar nie jest jeszcze ustalona, lecz jak się zdaje nie jest mniejsza niż w Gelsenkirchen. W kołach politycznych ogromny pesymizm co do sytuacji. Siery socjalistyczne oświadczają, że przedewszystkiem muszą być przyznane robotnikom podwyżki zarobkowe i płace, gdyż to jest jedynym środkiem aby uspokoić wzburzone masy.

Haniebne aresztowania.

LWÓW (AW). Korespondent „Gazety Lwowskiej“ z pogranicza polsko-sowieckiego donosi, że w ostatnich dniach w większych miastach sowieckich dokonano masowych aresztowań dzieci w wieku od lat 12 do 15 lat. Stało się to na żądanie organizacji młodzieży komunistycznej, która dobrowolnie wykonywuje obowiązki niszczycieli kontrewolucyjnego nastroju wśród rówieśników.

Przyczyny pojednawcześci Sowieckiej

BERLIN, 25. 5. — A. W. — Według informacji tutejszych dzienników z Moskwy względnie pojednawcze intencje, które wyjawiał Rząd Sowiecki wobec ostatniej noty angielskiej, potwierdzone wyjazdem Krasina do Londynu przypisać należy wpływom żywołów umiarkowanych w prezydium Partii Komunistycznej. Prezydium to składa się z 7 przywódców ruchu komunistycznego: Lenina, Trockiego, Stalina, Kamieniewa, Rykowa, Zinowjewa i Tomskiego. Lewe skrzydło stanowią Trocki, Zinowjew i Stalin, centrum Lenin i Kamieniew, prawe skrzydło Rykow i Tomski. Wskutek choroby Lenina wpływ żywołów lewicowych równowagę poniekąd siły prawicy, dając w rezultacie politykę kompromisu, reprezentowaną przez Kamieniewa. Zresztą w ostatnich czasach Trocki podobno zaczął prowadzić politykę bardziej umiarkowaną, zbliżając się do centrum partii.

Kultura sowiecka.

REWEL, (Russpress.) — Przybył tu z Moskwy, odwołany przez swą redakcję korespondent gazety „New York Herald“, Spiwak. Władze odstawiły go do granicy w asyście kilku czekistów, którzy na granicy rozebrali go do naga i zrabowali wszystkie pieniądze i bagaż.

Samowola p. Sikorskiego.

WARSZAWA, 26. 5. Prokuratura w Warszawie powierzyła śledztwo w sprawie bomb sędz. Rykaczewskiemu. Sędzia R. już przystąpił do działania. Na skutek starań prem. Sikorskiego odwołano sędziego R. i sprawę powierzono sędziemu Luksenburgowi. W sferach sądowych panuje z tego powodu oburzenie.

POLECA: Wina Węgierskie i Francuskie w najlepszych gatunkach, sprowadzane bezpośrednio — oraz WINA Mszalne po b. niskich cenach.
Sprzedaż detaliczna Cukru Fabryki „CHOCEŃ”.

Uroczystość narodowa w Chodczu.

Na strunach instrumentu, na którym w dniu 3 maja grał naród cały, składając hołd promiennej przeszłości położył swe palce i Chodecz, aby zagrać potężny hymn odrodzenia. Od samego rana czuć było jakieś tchnienie w powietrzu; tchnienie niezwykłe, świąteczne. Miasteczko przyoblekło szatę, jaką tylko na wielkie gody przyoblekać się zwykło. Kilkaście minut przed 10-tą wszystko było gotowe, wszystko czekało chwili uderzenia dzwonu nawołującego do złożenia hołdu Najwyższemu. Zrezenia społeczne miejscowe i pozamiejscowe, jak straż ogniowa, harcerskie hufce męskie i żeńskie, działwa szkolna ze swymi wychowawcami, Kółko Dramatyczne, Koło Przyjaciół Harcerstwa wykazały wiele dobrej woli i ukochania sprawy przez uroczyste swe wystąpienie. Złazcza hufce harcerskie w liczbie 6 drużyn miejskich i 5 wiejskich, wiele uroku dodały uroczystości.

Brawurowa podstawa ich dawała rękojmie, iż ruch harcerski przyczyni się do tego, że Orzeł Biały nie obniży lotu, owszem wzbijać się będzie bezustannie coraz wyżej i wyżej... na szczyty potęgi. Ślicznie wyglądały harcerki w barwnych strojach narodowych, ślicznie wyglądały sztandarki i proporcejki powiewające wśród szeregów tej młodzieży harcerskiej. Piękna była chwila, gdy jedna z drużyn harcerskich składała wieniec u stóp Bohatera dwóch światów. Nabożeństwo poprzedzające te chwile celebrował ks. kan. W Ziętkiewicz przewodniczący Koła Przyjaciół Harcerstwa w Chodczu.

Podniosłe kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Jan Kobiński, kapelan hufców harcerskich. Kaznodzieja nawiązał przypadającą uroczystość Znalezienia Krzyża św. do Konstytucji majowej, w zastosowaniu której znalazł naród podobne siły duchowe, jakie dał światu Krzyż Chrystusowy.

Po nabożeństwie rozwinął się wspaniały, jak na takie miasteczko pochód, który po przejściu ulicami miasta, rozwinął się pod pomnikiem Kościuszki.

El. El.

KILKUWERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Teatr im. Słowackiego da przedstawienie „Odprawę posłów greckich” pod gołem niebem na dziedzińcu arkadowym w Zamku Wawelskim.

× Śledztwo w sprawie tajemniczych bomb w Krakowie wcale nie posunęło się naprzód.

× W Krakowie przystąpiono do odnowienia biblioteki Jagiellońskiej.

× Ministerjum kolej ogłasza, że w miesiącu maju i czerwcu skutkiem małego przewozu zboża pozostaje wolny tabor, który powinien być wykazany przez fabryki, przedsiębiorstwa i t. d. dla sprowadzenia węgla.

× W Warszawie wykryto komitet młodzieży komunistycznej.

× W Warszawie w ub. piątek obchodzono uroczystość piątą rocznicę niepodległości Gruzji.

× W dniu 10 czerwca odbędzie się pobór rocznika z r. 1900, 1901 i 1902.

× W Piotrogradzie robi starania o powrót do Polski głośny swego czasu prowokator Sukiennik.

× P. Mieczysław Niklewicz, wydawca Gazety Porannej otrzymał odznaki do wysokiego orderu hiszpańskiego Izabelli Katolickiej. Order ten wręczył ambasador hiszpański Fr. G. de Agüera.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Prezes ministrów Afryki Południowej Smuts powiedział, że w razie nowej wojny w Europie, Afryka Południowa nie przystąpi do wojny.

× Od 1-go czerwca r. b. ceny biletów kolejowych w Niemczech podniesione będą o 100 proc.

× Morgan wyraził gotowość utworzenia syndykatu dla subskrybowania 25 milionów dolarów na pożyczkę austriacką.

× Dnia 25 b. m. wypuszczone zostaną we Francji nowe znaczki pocztowe z wizerunkiem Pasteura.

× W Odesie zapadł wyrok przeciwko rewolucyjnej organizacji, która dążyła do powstania na rzecz Petlury. Z 31 oskarżonych 6 skazano na rozstrzelanie, 25 zaś na ciężkie więzienie od lat 10 do 4-ch.

Z listów do Redakcji.

Szanowny Xsienie Redaktorze!
W związku z oświadczeniem Jego w sprawie moich „Satyr i ucinków” ze 107-go numeru „Słowa”, składam niniejszem ze swej strony oświadczenie, że biorę na siebie pełną odpowiedzialność za owe wierszyki i że w potrzebie gotów jestem oficjalnie odsłonić przyłbicę, będącego zresztą tajemnicą publiczną, pseudonimem.

Z poważaniem
Charix.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Do uznania Redakcji pp. S. i A. Bajewscy mk. 100,000. Redakcja przeznacza 50,000 na nędzę wyjątkową i 50,000 na Czerwony Krzyż.

Na Czerwony Krzyż.

P. Grabowski, właściciel sklepu kolonialnego przy Nowym Rynku 50,000 mk.

Na kościół św. Stanisława.

P. Szablowski mk. 10,000.

Na nędzę wyjątkową.

P. Szablowska mk. 10,000.

CZEKOLADĘ najwyborniejszą największą w kraju fabryki

T-wa „GOPLANA” w Poznaniu

Żądać wszędzie.

Przedstawicielstwo na b. Kongresówkę 1 Kresy Wschodnie:
Dom Handlowy Karol Pomieński i Synowie
Warszawa, Wlejska 1, tel. 194-88.
Warszawski Skład fabryczny tamże.

Tak
wygląda

PRAWDZIWI

CERES TŁUSZCZ JADALNY

Przy kupnie uważajcie bacznie na nazwę „CERES”

8-mio kl. Gimnazjum realne żeńskie

WŁADYSŁAWY ASPIS WE WŁOCŁAWKU

Egzaminy dla nowowstępujących od kl. podwst. począwszy rozpoczną się dn. 25 czerwca o godz. 9-ej rano.
Metryki i świadectwa szczepienia ospy składać należy w kancelarii szkoły.
PRZY GIMNAZJUM INTERNAT.

Ul. Kaliska 8.

Kościuszki 5.

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY

Filipiak i Kiciński

W BYDGOSZCZY
Pomorska 22/23.

wykonywa: ręce, nogi i
szczudła przyrządy chód
ułatwiające, gorsety or-
topedyczne, bandaże
rupturowe, pasy brzusz-
ne i pooperacyjne i t. p.

Egzeme, Liszaje i t. p.

usuwa maść „Lain Age” sprzedają apteki i składy apteczne.
Apteka A. Gaseckiego w Warszawie.

Suchoty oraz wszelkie piersiowe

leczy „Balsam Thiocolan Age”.
Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne.

ANALIZY

moczu, płocin krwi (r. Wassermana), spermy i t. p. na tryper, syfilis i inne choroby.
Laboratorium Magistra B. Osowskiego
WŁOCŁAWEK
3-Maja 13, II-gie piętro.

WAPNO

piechocińskie marmurowe tłuste wysokowydajne sortowane w bryłach, po cenach fabrycznych i na dogodnych warunkach płatności.

100 wagonów do natychmiastowej wysyłki

polecają

Maruszewski i Pędzich, Inżynierowie

Warszawa, Marszałkowska 78 m. 12. Tel. 108-70.

Adres dla depesz: Marpendzich Warszawa.

Cement i wapno

po cenach ściśle fabrycznych

Sznury i przewodniki

firmy „Kabel”

Żarówki

„Osram”, „Vertex” i in. na prąd miejski i Har-

renderforfa

Motory elektryczne

na prąd stały firmy Ganz stale na składzie

Pasy transmisyjne

skórzane i z szerści wielbłądziej

POLECA

po cenach hurtowych warszawskich

BIURO TECHNICZNE

„ELEKTRON”

Włocławek, Kościuszki 17,

telefon 63.

Hemoroidy usuwa ból, pieczenia, swędzenia, krwawienia, zmniejsza guzy „Varicol” Czołki he- (żylaki) morojdowe (z kogutkiem). Żądać w aptekach i skład.

K T O

pragnie widzieć Ojczyznę całkowicie odrodzoną państwowo, dąży do jej zupełnego odrodzenia państwowego,

chce przyczynić się odrobiną dobrej woli przy odbudowie państwowej,

niech pracuje i oszczędza.

Wszelkie oszczędności powinno się składać tam, gdzie za uczciwością i pracą płacą uczciwością i pieniądzem.

Instytucje prywatne, które przyjmują lokaty pieniężne w formie pożyczek, powinny budzić zaufanie w składających zaszczędzone pożyczki.

Zaufanie społeczeństwa zdobywa się długoletnią uczciwością i rzetelnością.

Jedną z poważnych, uczciwych, chrześcijańskich instytucji jest znana firma handlowa

Jan Klabecki, Włocławek, Brzeska 8, która przyjmuje pożyczki w markach polskich,

oblicza je na walutę złotą, wypłaca zobowiązania w terminie na podstawie mocnej waluty złotej placąc wysokie procenty.

Firma Jan Klabecki nie uprawiała nigdy i nie uprawia żadnych spekulacji walutowych, tylko pragnie przyczynić się w małej mierze do odciążenia szkodliwych form społecznych, obniżających kurs waluty własnej, wynikłych z wytworzonego pokątnego handlu towarami, co przyczynia się także do wzmocnienia drożyzny.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Ciechocinek, willa Ukraina, pensjonat E. Snarskiej, pokoje słoneczne, werandy. Pierwszy sezon ustępstwo.

Jest do sprzedania sklep spożywczy z całkowitem urządzeniem Plac Dąbrowskiego № 6. Grzankowski.

Lustra trema, lodówki, łóżeczka dziecięce metalowe, kredens restauracyjny, aparat fotograficzny, krzesła ogrodowe składane. Kilińskiego 12, miesz. 4.

Potrzebna biegła maszynistka (maszyna Continental). Oferty składać w kancelarii głównej P. K. U. w Włocławku do dnia 15 czerwca r. b.

Rozlewnia i hurtowo-detaliczna sprzedaż spirytusu denaturowanego Brzeska 17, Włocławek, A. Mielke.

Sieci rybackie poleca Henryk Frankenstein, Włocławek, Kościuszki 9.

Sprzedają dom, garaż i całe urządzenie warsztatowe; lokal wolny. Kilińskiego 16 Wutkowski.

Zgubiono kartę bezterminowego urlopu wydana przez 63 pp., paszport i kartę tożsamości wydaną przez Zarząd kolei Łódź-Kaliska na imię Władysława Kosińskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

2 ogrody owocowe do wydzierżawienia, 3 morgowy w dom. Siniarzewo i 5 morgowy w dom. Zagórzec pod Radziejowem. Wiadomość: w Administracji.

Okazja komplet olejarni mało używanej do sprzedania Wiadomość S. Ożminkowski Nowy Rynek 6.